

XVIII. Babits Mihály

1. Mikor, hol született és halt meg a költő?

2. Sorold föl iskoláinak helyét, idejét!

3. Mely városokban tanított?

4. Milyen kapcsolat fűzte Babitsot az alábbi személyekhez?

Ady Endre: _____

Henri Bergson: _____

Juhász Gyula: _____

Kelemen Auróra: _____

Kosztolányi Dezső: _____

Petőfi Sándor: _____

Szabó Lőrinc: _____

Tanner Ilona: _____

5. Mit tudsz róla? Babits és...

a balázsolás: _____

a Baumgarten-díj: _____

Esztergom: _____

A Holnap: _____

a Nyugat: _____

6. Az irodalom mely területein alkotott Babits maradandót?

7. A világirodalom mely jelentős alkotóit fordította?

8. Egészítsd ki a táblázatot!

Cím	Évszám	Műnem	Műfaj
<i>A gólyakalifa</i>	_____	_____	_____
<i>A második ének</i>	_____	_____	_____
<i>Esti kérdés</i>	_____	_____	_____
<i>Halálfiái</i>	_____	_____	_____

<i>Húsvét előtt</i>	_____	_____	_____
<i>In Horatium</i>	_____	_____	_____
<i>Jónás könyve</i>	_____	_____	_____
<i>Ősz és tavasz között</i>	_____	_____	_____

9. Mely művekből valók a részletek

- a) Úgy született hajdan a vers az ujjam alatt,
ahogy az Úr alkotott valami szárnyas
fényes, páncélos, ízelt bogarat. _____
- b) akkor a hírnök föláll, veszi botját, s megindul a népes
völgyek felé mint akit nagy hír kerget le hegyéről
és ha kérdik a hírt, nem bir mást mondani: ősz van!
nagy hírként kiáltja amit mindenki tud: ősz van! _____
- c) S ha Tibur gazdadalnoka egykor ily
mértékben zengte a meglelégedést,
hadd dalljam rajt ma himnuszát én
a soha-meg-nem-elégedésnek! _____
- d) De böjt s jámborság néked mint a pélva,
mert vétkesek közt cinkos aki néma.
Atyjafiáért számot ad a testvér:
nincs mód nem menni ahova te küldtél. _____
- e) Spanyolhon. Tarka hímü rét.
Tört árnyat nyujt a minarét.
Bús donna barna balkonon
mereng a bíbor alkonyon. _____
- f) vagy vedd példának a piciny fűszálat:
miért nő a fű, hogyha majd leszárad?
miért szárad le, hogyha újra nő? _____
- g) de ha szétszakad ajkam, akkor is,
magyar dal március évadán,
szélnek tör a véres ének! _____

b) Hol a szem, szemével farkaszemet nézni?
Ki meri meglátni, ki meri idézni
az igazi arcát? _____

10. Gyűjtsd össze Babits versesköteteit!

11. Hogyan korszakolja önnön költészetét Babits a *Cigány a síralombházban* (1926) című versben?

12. Megegyezik-e ezzel az irodalomtörténet-írás korszakolása?

13. A szöveggyűjteményben szereplő versek közül melyekben fogalmazódik meg közvetlenebbül *Babits* ars poeticája?
-
-

14. Határozd meg a következő idézetek verselését!

- a) te vagy az erős, te vagy új és bátor:

Gallián Caesart te vezetted át és

új aranymezőt kereső, te leltél

Ámerikára.

- b) Bűvös körömből nincsen mód kitörnöm.

Csak nyilam szökhet rajta át: a vágy –

de jól tudom, vágyam sejtése csalfa.

- c) Mindnek: „Félre vakult csökevény, s ti koholt ideálok!

Nem játék a világ! Látni, teremteni kell!

- d) Elzengett az őszi boros ének.

Megfülledt már hűse a pincének.

Szél s viz csap a csupasz szőlőtőre.

Ludbórzik az agyagos domb bőre

15. Az ars poeticák nagyobb része mellett még mely versek bizonyítják közvetlenül is, hogy Babitstól nem volt idegen a társadalmi felelősségtudat?

16. *Esti kérdés*

a) Milyen gondolatával hatott Bergson a költőre?

b) Milyen a vers szerkezete?

c) Mi jellemzi a mű ritmusát, rímelését?

d) Milyen idősíkok jelennek meg a gondolatmenetben?

e) Jellemezd a vers alapkérdését!

17. *Ősz és tavasz között*

a) Mi a vers életrajzi háttere?

b) Milyen formai eljárás biztosítja első olvasásra is a mű szerkezeti egységét?

c) Milyen a mű szerkezete?

d) Mi a műfaja? _____

e) Pillanatképre vagy folyamatrajzra utal-e a verscím?

f) Párhuzamos vagy inkább ellentétes-e a természet és az ember (a vershős) sorsa? Miért?

g) Milyen poétikai funkciót közvetítenek az igeidők?

h) Mi a hó motívumának szerepe?

i) Mely műfajokra, stílusokra, művekre játszik rá a költemény?

j) Mely hasonlatok erősítik különösen a refrénsor állítását?

18. *Jónás könyve*

a) Mit tudsz a mű keletkezési körülményeiről?

b) Mi a műfaja? _____

c) Mi a lényegi eltérés a bibliai történet és Babits alkotása között?

d) Miért nem akar Jónás prédikálni?

e) Eredményes-e küldetése?

f) Miért nem pusztul el Ninive?

g) Mutassd be a mű szerkezetét!

h) Milyen a versformája, rímelése?

i) Milyen hangnemek, nyelvi rétegek jelennek meg a műben?

j) Szervesen hozzátartozik-e a *Jónás könyvéhez* a *Jónás imája*?

19. Keresz antológiákban, a válogatott, az összes versek kiadásában további jelentős Babits-verseket! Osszátok meg élményeiteket, egészítsétek ki a szöveggyűjtemény reprezentatív anyagát!

20. Ismertesd tömören Babits valamelyik regényét!

21. Babits Mihály esszéíróként is a legjelentősebbek közé tartozik. Olvasátok el valamelyik esszét (vagy annak terjedelmesebb részletét), és néhány gondolatát jegyezzétek fel!

22. Kik azok az irodalomtörténészek, akiknek gondolatait Babitsról idézi a tankönyv?

23. Hol található az országban Babits- emlékház?

24. Gyűjtsél néhány olyan verset, amelyet Babitshoz, Babitsról írtak!

25. Keresd néhány képet, szobrot Babitsról!
